

Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ОК 8 «ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ»

Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Спеціальність:	017 «Фізична культура і спорт»
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	3
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік
Автор курсу та лектор:	

канд.пед.наук, Ткачук Олена Геннадіївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри здоров'я людини та фізичного виховання

посада

tkachuk@snu.edu.ua

електронна адреса

+380662872127

телефон

месенджер

за розкладом

консультації

Викладач лабораторних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач практичних занять:*

посада

Viber за номером

за розкладом

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

* – 1) дані підрозділи вносяться до силабусу в разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, котрий не є автором курсу та лектором;

2) припустимо змінювати назву підрозділу на «**Викладач лабораторних та практичних занять:**», якщо лабораторні та практичні заняття проводить один викладач, котрий не є автором курсу та лектором.

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Цілі вивчення курсу:

Метою навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є знайомство здобувачів вищої освіти з особливостями навчання в університеті, правами та обов'язками здобувачів, навчальним планом та освітньою програмою «Фізична культура і спорт: інклюзивність та освіта»; формування системи знань та уявлень про сферу майбутньої професійної діяльності та професії фахівців галузі фізичної культури і спорту тощо.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомити зі змістом навчального плану спеціальності 017 «Фізична культура і спорт», формами організації навчального процесу на факультеті, структурою університету, правами та обов'язками здобувачів;
- вивчити історичні аспекти становлення й розвитку фізичної культури в Україні та світі;
- вивчити історичні аспекти становлення й розвитку інклюзивного фізичного виховання в Україні та світі;
- вивчити програмно-нормативні та організаційні засади сфери «Фізична культура і спорт»;
- ознайомити з особливостями роботи вчителя фізичної культури, тренера-викладача з виду спорту, фахівця з фізичної реабілітації включаючи інклюзивну освіту;
- оволодіти основами галузевої термінології;
- оволодіти навичками організації інклюзивного фізичного виховання в професійній діяльності;
- оволодіти основами самостійної роботи, методикою збору і опрацювання різноманітної інформації, ознайомити з вимогами до оформлення індивідуального (навчально-дослідного) завдання.

Результати навчання:

Згідно з вимогами ОПП здобувачі повинні:

знати:

- мету і завдання фізичної культури і спорту, інклюзивного фізичного виховання в загальній культурі людства;
- галузеву термінологію;
- нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність включаючи інклюзивну освіту;
- сферу професійної діяльності фахівців фізичної культури та спорту в тому числі фахівців з інклюзивного фізичного виховання;
- особливості формування та розвитку міжнародного та вітчизняного інклюзивного фізичного виховання та фізкультурно-спортивного руху;
- форми організації освітнього процесу за освітньою програмою,
- структуру університету, права та обов'язки здобувачів вищої освіти;
- права та обов'язки здобувачів;

вміти:

- користуватися програмно-нормативними документами;
- орієнтуватися в закономірностях формування і здійснення державної політики в галузі фізичної культури, в способах взаємодії різних ланок фізкультурного руху, в системах підготовки і використання фахівців;
- аналізувати сучасні процеси розвитку фізичної культури і спорту включаючи інклюзивне фізичне виховання;
- орієнтуватися в спеціальній науково-педагогічній літературі;
- виявляти здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації з різних джерел та формулювання логічних висновків.

В процесі вивчення дисципліни здобувач вищої освіти отримує можливість формувати та розвивати soft skills - соціально-психологічні аспекти професійної компетентності: здатність аналізувати та оцінювати, інтерпретувати; здатність логічно та критично

мислити, креативно діяти; планувати та управляти часом, презентувати себе і свою позицію; діяти відповідально тощо.

Передумови до початку вивчення: Базові знання загальної середньої освіти.

МЕТА КУРСУ (НАБУТІ КОМПЕТЕНТНОСТІ)

У наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

- ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК2. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
- ЗК9. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
- СК6. Здатність до розуміння ретроспективи формування сфери фізичної культури і спорту.
- СК13. Здатність застосовувати сучасні технології управління суб'єктами сфери фізичної культури і спорту.
- СК14. Здатність до безперервного професійного розвитку.

та **результатів навчання:**

- ПР12. Аналізувати процеси становлення та розвитку різних напрямів спорту, олімпійського руху та олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях.
- ПР22. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміння застосовувати їх в професійній діяльності.

СТРУКТУРА КУРСУ

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ у ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ.	денна 2/0/2 заочна 0,25/0/0,25	Освітньо-професійна програма підготовки фахівців. Види і форми організації навчальних занять у вищій школі. Форми і методи контролю. Курсові та кваліфікаційні роботи. Види педагогічної практики. Консультації. Перевірка, форми оцінки знань і умінь здобувачів освіти. Основи самостійної роботи здобувача. Ознайомлення здобувачів з принципами та методами наукового дослідження в процесі викладання наукових дисциплін. Академічна доброчесність. Найважливіші проблеми в галузі фізичного виховання та спорту як об'єкта науково-дослідної роботи здобувачів освіти.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
2.	ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ЯК СУСПІЛЬНЕ ЯВИЩЕ ТА ГАЛУЗЬ ДІЯЛЬНОСТІ	денна 2/0/2 заочна 0,25/0/0,25	Місце фізичної культури в загальній культурі людства. Основні поняття, предмет і проблематика навчальної дисципліни. Завдання та функції фізичної культури в суспільстві. Форми та засоби фізичного виховання. Актуальні проблеми розвитку фізичного виховання та спорту в тому числі інклюзивного. Функції фізичної культури та спорту. Сфери впровадження фізичної культури та спорту. Основні показники стану розвитку фізичної культури та спорту в державі, регіоні чи організації	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
3.	ГАЛУЗЕВА ТЕРМІНОЛОГІЯ	денна 2/0/2 заочна 0,25/0/0,25	Термінологічні запозичення з іноземних мов у сфері фізичної культури та спорту. Сучасні проблеми української спортивної термінологіки. Поняття про термінологію, термін. Значення термінології. Вимоги до термінології. Правила утворення термінів. Основні термінологічні поняття галузі. Правила і форми запису вправ.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
4.	МІЖНАРОДНИЙ СПОРТИВНИЙ РУХ. ФІЗКУЛЬТУРНО- СПОРТИВНИЙ РУХ В УКРАЇНІ	денна 2/0/2 заочна 0,25/0/0,25	Міжнародний спортивний рух. Фізкультурно-спортивний рух в Україні.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
5.	ПРОГРАМНО- НОРМАТИВНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ. ЗАКОНОДАВЧА БАЗА ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ В УКРАЇНІ.	денна 2/0/4 заочна 0,5/0/0,5	Законодавча база розвитку фізичної культури і спорту в Україні. Конституція України. Закон України «Про фізичну культуру і спорт». Визначальні принципи Закону України «Про фізичну культуру і спорт». Закон України «Про реабілітацію інвалідів в Україні»: Регулює питання реабілітації інвалідів, включаючи доступ до фізичної культури і спорту. Нормативні вимоги до змісту роботи у різних сферах діяльності: виробничій, соціально-побутовій, навчально-виховній, серед інвалідів, у масовому спорті тощо. Державні програми розвитку фізичної культури і спорту в Україні. Положення про Всеукраїнський центр здоров'я населення «Спорт для всіх». Положення про організацію фізичного виховання і масового спорту в дошкільних, загальноосвітніх і професійно-технічних навчальних закладах України. Положення про організацію фізичного виховання і масового спорту у вищих навчальних закладах. Методичні рекомендації щодо створення інклюзивного освітнього середовища в закладах освіти тощо.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
6.	ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ, СТРУКТУРА І МАТЕРІАЛЬНА ОСНОВА РОЗВИТКУ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОГО РУХУ В УКРАЇНІ	денна 2/0/2 заочна 0,25/0/0,25	Структура, взаємозв'язок і характер діяльності фізкультурно-спортивних організацій. Державні, регіональні, муніципальні органи координації і управління сферою фізичної культури та спорту. Громадські органи управління фізичною культурою і спортом. Первинні фізкультурні осередки. Національні спортивні федерації. Національний олімпійський комітет України. Фізкультурно-спортивні товариства. Українська здобувачська спортивна спілка. Спортивні школи як складова системи фізичної культури і спорту. Матеріально-технічна база фізичної культури і спорту. Джерела фінансування галузі.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
7.	ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ.	денна 2/0/2 заочна 0,25/0/0,25	Фахові спеціальності, спеціалізації і посади фахівців в галузі фізичної культури і спорту. Освітньо-кваліфікаційні рівні та структура підготовки фахівців фізичної культури. Професійні характеристики фахівців фізичної культури. Особа тренера в сучасному спорті і його функціональні обов'язки. Складники професійної майстерності та структура діяльності тренера. Розвиток фізичної реабілітації в світі та в Україні. Підготовка фахівців з фізичної реабілітації. Посади і посадові обов'язки фахівців фізичної реабілітації. Програмування і здійснення процесу фізичної реабілітації.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Момот О. О., Шаповал Е. С., Зайцева Ю. В., Новік С. М. Словник термінів та понять зі спортивних дисциплін. Полтава. 2019. 148 с.
2. Оніщук Л. М., Остапов А. В. Вступ до спеціальності. Фізична культура і спорт. Конспект лекцій. Полтава. 2020. 146 с.
3. Рибалко Л.М., Оніщук Л.М. Підготовка майбутніх фахівців фізичної культури і спорту до самостійної організації навчально-тренувального процесу. Моделювання компетентнісної професійної освіти в контексті євроінтеграції: монографія [Електронне видання] / кол. авт; за заг. ред. проф. Н.П. Волкової. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2021. С. 276 -289.
4. Согоконь О.А., Донець О. В. Словник основних понять з фізичної культури: для студентів факультетів фізичного виховання вищих пед. навч. закладів Полтава: Сімон, 2020. 111 с.
5. Черненко С. О., Олійник О. М., Сорокін Ю. С. Вступ до спеціальності «Фізичне виховання і спорт». 2019. 128 с.
6. Шевчук О. Р. Механізми державного регулювання фізичної культури й спорту в Україні. Дисертація на здоб. канд. наук з держ. управління. Харків. 2019. 202 с.

Додаткова

1. Грибан Г. П. Управління у сфері фізичної культури і спорту. Житомир: Вид-во «Рута». 2022. 124 с.

2. Грибан Г. П., Бойко Д. В., Дзензелюк Д. О. Термінологічний словник з фізичної культури і спорту. Житомир: Вид-во «Рута», 2016. 100 с.
3. Осадчий Н. В. Історія розвитку термінології спорту. Режим доступу: <https://nikosad34.blogspot.com/2019/03/2.html>
4. Черненко С. О., Олійник О. М., Долинний Ю. О., Пастушкова Н. А. Фізичне виховання і спорт: основи наукових досліджень. 2020. 115 с.
5. Шиян Б. М., Єдинак Г. А., Петришин Ю. В. Наукові дослідження у фізичному вихованні та спорті [Електронний ресурс]. 3-є видан., стереотип. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. 280 с

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Текст лекцій з дисципліни «Фізична культура і спорт: інклюзивність та освіта» для здобувачів спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

1. Закон України «Про фізичну культуру і спорт». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12#Text>
2. Про затвердження Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, Випуск 85 «Спортивна діяльність». Наказ Міністерства молоді та спорту України від 28.10.2016 № 4080. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v4080728-16#Text>
3. Постанова КМУ Про затвердження Положення про дитячу юнацьку-спорту школу. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993-2008-%D0%BF#Text>;
4. Наказ ММС України № 4080 від 28.10.2016 р. Про затвердження Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, Випуск 85 "Спортивна діяльність" URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v4080728-16#Text>
5. Національний олімпійський комітет URL: <https://noc-ukr.org/>

ОЦІНЮВАННЯ КУРСУ

За повністю виконані завдання здобувач може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів	
	Для денної форми навчання	Для заочної форми навчання
Участь в обговоренні	20	10
Тести	30	30
Індивідуальні завдання	10	20
Заліковий тест	40	40
Разом	100	

Додаткові бали: проходження курсу на інших платформах з викладенням сертифікату (1 курс = 10 бал.).

1) Шлях спортсмена: переходи через спорт / The athlete's journey: transitions through sport <https://www.open.edu/openlearn/health-sports-psychology/the-athletes-journey-transitions-through-sport/content-section-overview?active-tab=description-tab>

2) Спілкування та робочі відносини у спорті та фітнесі / Communication and working relationships in sport and fitness <https://www.open.edu/openlearn/health-sports-psychology/communication-and-working-relationships-sport-and-fitness/content-section-overview?active-tab=description-tab>

3) Вивчення психологічних аспектів спортивного травматизму / Exploring the psychological aspects of sport injury <https://www.open.edu/openlearn/health-sports-psychology/exploring-the-psychological-aspects-sport-injury/content-section-overview?active-tab=description-tab>

4) Знайомство з волонтерським сектором / Introducing the voluntary sector <https://www.open.edu/openlearn/money-business/introducing-the-voluntary-sector/content-section-overview?active-tab=description-tab>

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90-100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

ПОЛІТИКА КУРСУ

Плагіат та академічна доброчесність: Під час виконання завдань здобувач має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Завдання і заняття: Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Здобувач може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу здобувачу можуть бути зараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Поведінка в аудиторії: На заняття здобувачі вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки. Під час занять здобувачі: не вживають їжу та жувальну гумку; не залишають аудиторію без дозволу викладача; не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань здобувачі:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.